

Június 16-án Bukarestben véglegesen is megalakul a jugoszláv-román fakartell

Faipari kartell készül Románia és Oroszország között?

Megalakult az „Union du bois“, melynek székhelye Bazel, képviselői pedig Bukarestben és Zágrábban lesznek. Litvániát, Finnországot és Lengyelországot is be akarják vonni a kartellbe

A jugoszláv fatermelők elzárkóznak az Oroszországgal való tárgyalások elől

Cluj-Kolozsvár, június 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az orosz dumping, amely európaszerte az összes termelési ágakban valósággal pánikot idézett elő, elsősorban sújtotta a faipart, melynek piacát ugy Európában, mint a többi kontinenseken teljesen elhódította a többi fatermelőállamoktól. Románia, mely egyike Európa legjelentékenyebb faipari centrumainak, talán a legjobban szenvedte meg az orosz fának a felvevő piacokra való beözönlését. Különösen súlyossá tette a helyzetet az, hogy

Egyiptom, mely a román faipar-nak legjelentékenyebb felvevő piaca volt, a lényegesen olcsóbb orosz fára vetette magát,

amíg a román fatermelők nagy tömege kénytelen volt üzemét leállítani, vagy pedig raktárra termelni az árut. Súlyosította a helyzetet az, hogy Magyarország védővámja folytán a magyarországi faexport sem volt már rentabilis és annak ellenére, hogy a román fa minőségileg lényegesen jobb, mint az orosz fűrésztelepek termelvényei, a román faiparban olyan kétségbeeső pangás állott be, mely teljesen befeküdt a fatermelő vidékekre és paralizálta az ország legéletképesebb vidékeinek gazdasági életét. Nem utolsósorban Erdélyre áll ez a megállapítás.

A mely pontját elérte máramarosi nyomor, a Marosvölgye fűrésztelepeinek kétségbeeső helyzete lett a faipari pangás következő mélyei

és ebben a helyzetben valóban a tizenötödik óra ütött, amikor a nagy romániai érdekeltségű fatermelő vállalatok végső lépésre szánták el magukat.

A „román“ dumping

Mert Romániában nemcsak az orosz dumping járult hozzá az árak lemorosodásához és ezzel a folytonos leépítésekhez is, hanem a piacot uraló két nagy vállalat, a „Foreste“ és az „Ofa“ közötti konkurencia, melynek következtében

az árak 60—70 százalékkal morosolódtak le a két-három évvel ezelőtti árakhoz viszonyítva

ilyenformán Romániában az orosz dumping mellett valóságos „román dumping“ keletkezett és járult hozzá a gazdasági válság kimélyítéséhez.

Hatvanszázalékos leépítés

Ilyen körülmények között történhetett meg, hogy Románia faipari vállalatának alig 40 százaléka tartja üzemben fűrésztelepeit.

Es magától értetődően nemcsak Romániában ez a helyzet, hanem a környező fatermelő államokban, így elsősorban Jugoszláviában is és a két állam domináló faipara közös nevezőre került, hogy hozza annyira veszélyeztetett érdekeit.

Az „Union du bois“

Június 2-án Bécsben történt meg az első megállapodás Románia és Jugoszlávia legnagyobb favállalatai között az árak stabilizálása érdekében. A június 2-i értekezletnek óriási fontosságú határozatait néhány nappal ezután komoly szervezkedés követte, melynek eredményeként

megalakult az Union du bois (Favallat), amelyek székhelye Bazel

foglalkozni fog mindazoknak a tran-

zakcióknak irányításával, amelyek a június 2-i bécsi megegyezésre következnek.

A bukaresti értekezlet

A megegyezés végső dátumát június 16-án állapították meg az érdekeltek, amikor is Bukarestben ülnek össze a nagy faipari vállalatok képviselői, azzal a céllal, hogy megállapítsák azokat az árakat, amelyekkel a román és jugoszláv faipar a külföldi piacokon operálni fog és meghatározzák a belső és külsőszükségletek kielégítésére elegendő kvótát. Ugyancsak ezen az értekezleten állapítják meg azokat a normákat, amelyeknek alapján a jugoszláv és román faipar elhelyezheti ter-

mékeit a külföldi piacokon és ezért

Bukarestben és Zágrábban a kartellnek egy-egy képviselőt állítják fel.

Ez a két képviselő fogja szabályozni úgy az eladási kvótát, mint a detailkérdéseket, amelyek az áruszállításoknál felmerülnek.

Európai fakartell

Információink szerint azonban nagy-szabású nemzetközi fakartell nem áll meg a román-jugoszláv akkord létrejötténél, hanem tovább fogja folytatni tárgyalásait a kartellnek minél szélesebb alapokra való felfektetése érdekében. A bécsi megbeszélésen ugyanis komoly formában vetődött fel az a

Egy külföldi pénzcsoport komoly ajánlatot tett a szeszmonopóliumra

Ősszel kerül parlament elé a szesz monopolizálásáról szóló törvényjavaslat

Bucuresti-Bukarest, június 12. A kormány a minisztériumok újabb átszervezését vette tervbe. Szó van arról, hogy a polgári aviatika és a kikötők ügye a közlekedésügyi minisztériumhoz kerül, míg az erkölcsrendészetet a belügyminisztérium-

tól az egészségügyi tárca veszi át. A színházügyek is visszakérülnek a munkaügyi minisztériumtól a kultuszminisztériumhoz. Az Argus értesülése szerint a szesz-törvényt módosítani fogják és valószínűleg ősszel nyújtják be a vonatkozó törvény-

javaslatot, amely alighanem a monopólium elvének alapján fog elkészülni. Tegnap egyébként egy nagy külföldi pénzcsoport tett ajánlatot a szeszmonopóliumra és a vonatkozó tárgyalások rövidesen meg is indulnak.

Sztrájkokkal és bojkottal tiltakoztak a zloczovi zsidók a pogrom ellen

A zsidó szülők mindaddig nem küldik iskolába a gyermekeiket, míg a huligán tanárokat el nem helyezik

Vársó, június 12. Közölte az Uj Kelet, hogy Zloczov lengyelországi városkában a lengyel kampószerkesztesek valóságos pogromot rendeztek Urnapján. A zsidó hitközség a lengyelzsidó parlamenti klub útján interveniált a közoktatásügyi miniszternél, hogy Jarmitzky és Kukla tanítókat, akik a lakosságot a zsidók ellen lázították, helyezték el állásaikból. A zsidó szülők

mindaddig nem küldik gyermekeiket az iskolákba, amíg ez a két huligán alkalmazva van az iskolákban. A zsidók egyébként a pogrom elleni tiltakozásul egy napig általános munkaszünetet tartottak. Az összes zsidó üzletek és műhelyek zárva voltak.

A pogromban résztvevők elleni törvényszéki tárgyalást már a jövőhéten megkezdik.

A kormány bekérte a zavargásokra vonatkozó iratokat, amelyekből kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy az agitátorok a falvakból beözönlő parasztság között erősen lázítottak a zsidók ellen. A rendőrség igyekezett a propagandát csirájában elfojtani. Azonban a kevés számú rendőrlégénység erőtlenné bizonyult a huligánokkal szemben.

A minisztertanács elrendelte:

Magánszemélyeknek tilos az állami hivatalokba belépni

Julius elsejétől kezdve a felek csak kérvény útján érintkezhetnek a hivatalokkal, viszont a kérvényeket felfüggesztés terhe mellett tíz napon belül meg kell válaszolni

Bucuresti-Bukarest, június 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A választások óta esztörtökön este tartotta a kormány első minisztertanácsát, amelyen rendeletbe öntötték Iorga miniszterelnök régi kedvenc ideáját: magánszemélyeknek nem szabad többé állami hivatalokba belépni, a felek ezután csak kérvények útján érintkezhetnek a hivatalokkal.

A minisztertanácsról kiadott kommuniqué szerint erre a rendelkezésre az állami tisztviselők nyugodt munkalehetősége érdekében van szükség. Eppen ezért idegen személyek nem léphetnek be többé az állami hivatalokba, kivéve azokat a hivatalokat, amelyek a közönség rendelkezésére állnak: posta, táviró, egészségügyi hivatal, bíróság, rendőrség és speciális bizottságok hivatalai. Ezzel szemben minden minisztériumban, minden állami hivatalban lesz egy osztály, ahol át fogják venni a kérvényeket. A döntő hatóságoknak felfüggesztés és súlyos büntetés terhe mellett maximum 10 napon belül kö-

telességük megválaszolni a kérvényeket. A kérvényekre adott határozatokat közölni fogja a Monitorul Oficial informativ melléklete is.

A minisztertanács rendelet szerint a miniszterek, alminiszterek, államtitkárok, osztályfőnökök, prefektusok és primárok a kérvényben foglaltak fontosságának megfelelően írásbelileg audienciát engedélyezhetnek. A kérvények elintézéséről, valamint az audienciákról minden minisztériumban és hivatalban kimutatást kell vezetni.

A felekre vonatkozó szigorú rendeletek alól senki számára sincsen kivétel. A képviselők, a volt miniszterek éppen úgy az új rendhez kell igazodjanak, mint a többi ügyes-bajos emberek. A minisztertanács által elfogadott szöveg mellé minden hivatal végrehajtási utasítást kell köldögzőn, amely július 1-én már életbe is lép.

Az ország közvéleménye egyelőre bizonyára vegyes érzelmekkel fogadja az új

rendszert. Elméletben bizonyára igaz van a minisztertanácsnak, nálunk azonban az elmélet rendszerint nagyon messze esik a valóságtól. Mindenesetre csak a gyakorlat fogja megmutatni, hogy az ország lakossága hogyan fog jobban kijönni, mert végeredményben ez a fontos.

Svájci vállalat megvásárolta a Berlinben élő Mihály Dénes új találmányát, amely a hangosfilmgyártás tökéletesítését van hivatva szolgálni. Az új találmány felhasználásával a hang abszolút tiszta és természetes színezetet kap a leadó-gépben.

LEROUX: HALÁL UTÁN. A francia detektiv-irodalom egyik lasszikus alkotása, amely nemcsak izgalmasan érdekes, de művészi színpad is. 295 oldal. Régi ár 82 lej, új ár 27 lej, kötve. Küldje be bélyegben Lepagenak Cluj és a Lepage könyvkereskedés franko küldi. Kérje az árleszállítások jegyzékét Lepagétól.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van az ilyen természetes

Bikszádi vizet

Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható.

kérdés, hogy Lengyelország, Finnország és Litvánia csatlakozni fognak a kartellhez,

sőt az az eszme is felmerült, hogy a kartell Oroszországgal is megállapodást létesítsen.

Az Oroszországgal való megállapodás tervét azonban a jugoszlávok a maguk részéről visszautasították, de kijelentették, hogy

ha a román termelők tárgyalni akarnak az oroszokkal, az ellenük nincs kifogásuk.

A maguk részéről azonban még tárgyalásokba sem bocsátkoznak.

Ilyen körülmények között az ország fatermelői a legnagyobb érdeklődéssel várják a június 16-i nemzetközi fakonferencia tárgyalásainak eredményeit, melytől az egész középeurópai faipar fellendülését várják.

Itők!!
tot
Ejoltó-val
& Co. Rt.
gyára. CLUJ.
„Sajtészítés
előzetes bekül-
en.
NDELEST!
máskodik. Hogy
? Vagy pedig
és a nagyközön-
agyba a termet
ált, mindre el-
k. de Averescu
letet. A marsall
és a nagyközön-
agyba a termet
y az állomáshoz
ok azonnal haza-
(— lay.)
enek
Leszállítják
az ország-
nek ki és pedig
mens és maka-
tározták, hogy
t megszünteti
minisztériumban
gazgatóság el-
lénytár alapját
vetéssel fogják
állást foglalt
ében is és elha-
viselhető nagy-
és fakultatív
mészetbeni szü-

erénylete

rcáján.

t és vad futás
parátnői halálra
ntak a tett szin-
ára kijöttek
egdőbbsen lát-
nagy vértócsa-
Azonnal telefo-
kik a megsérült
órházba szállí-
ották, hogy a
l lábába furo-
t a rendőrség
ése után elfogta
azt a revolvert
elkövette. A
revolvert talál-
ó hiányzott. Ki-
a fiataalkoruk

PENGE

E KAPVATU

CURESTI-MARDONA

psi HOKUZEL

terenc U. IL

„Ha elejét akarjuk venni a társadalom irtó- zatos megrázkódtatásának, haladéktalanul meg kell oldani a munkanélküliség kérdését“

Albert Thomas nagyhatású beszéde a Munkaügyi Hivatal ülésén

Genf, június 12. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal konferenciájának egyik utóbbi ülésén Albert Thomas volt miniszter, a Munkaügyi Hivatal igazgatója két óras beszédben ismertette a munkanélküliség világproblémáját. A referátum után nem kevesebb, mint ötvenhárom szónok vitatta meg a nagyfontosságú kérdést.

A termelés szocializálása

A munkaadók és munkások képviselői a munkaidő megrövidítése és a munkabérek csökkentése tekintetében teljesen ellenkező álláspontot fejtettek ki. A munkások egyben kifejtették, hogy a világgazdaság mai helyzetéből a megoldás el sem képzelhető mással, mint a termelés szocializálásával. Az olasz kormány képviselője a gazdasági világgazdaság megoldását abban látta, hogy a termelés tényezői, a föld, a nyerstermék, a munka és a tőke egy meghatározott módszer szerint nemzetközileg egyesítenek. Mindezt természetesen úgy, hogy abból a leghasznosabban érlelődjék ki a termelés, úgy a munkaadók, mint a munkások javára.

A keleti dolgozók helyzete

A szónokok különböző szempontokból ismertették és magyarázták a krízis okait. Albert Thomas javaslatát a nemzetközi munkasközvetítésről, a munkaerők nemzetközi vándorlásáról és a nemzetközi közmunkák kiadásáról éles kritika alá vették. A németországi munkások delegátusa Thomas tervét teljesen elvetendőnek nyilvánította. Ebből az alkalomból Ázsia képviselői újra szóhoz jutottak. A japánok feltárták szomorú szociális helyzetüket, míg a hinduk politikai harcokra akarták ráterelni a közfigyelmet. A kínaiak követelték, hogy a nemzetközi munkaügyi hivatal végrehajtsa tanácsában ők is részt vehessenek.

Szociálpolitikák!

A reparációk és államadósságok kérdését a hollandiai vállalkozók képviselője pendítette meg. Utána Brann volt német birodalmi miniszter beszélt a reparációk igazságtalanságáról.

Albert Thomas záróbeszédében kihangsúlyozta, hogy a nemzetközi munkaszervezet van csak hivatva a krízis végleges megoldására. Vannak ugyan megoldások, amelyeket lassanként végre lehet hajtani. Ha azonban a reparáció problémáját fogalmazásban állítják fel, akkor ezt kell tekinteni első lépésnek a nemzetközi kérdések megoldása felé. A munkaszervezet tevékenységének sulypontja szociálpolitikai téren van. Minden megoldást itt kell

Füredőruhában, valamint selyem fehérnemű és selyemharisnyában, ugy minőségben, mint olcsóságban, vezet az

„ELBE“ Cal. Reg. Ferd. 19 és

„HARISNYA-HÁZ“ Cal. Reg. Ferdinand 29. (kis hid mellett)

Egy kisérlet mindenkit meggyőz

keresni. A szónok ismertette ezután eddigi javaslatait és figyelmeztette a kritikásokat, hogy semmi egyébre ne összpontosítsák a figyelmüket, mint a munkanélküliség esetére való biztosítás problémájára.

A világnak össze kell fognia

— A munkanélküliség elleni biztosítás — mondotta Thomas — nem odázható el és ha elejét akarjuk venni a társadalom irtózatos megrázkódtatásának, akkor haladéktalanul keressük e kérdés megoldását. Természetesen összefügg ezzel a kérdéssel a nemzetközi közmunkák ügye is, mert a munkanélküliség kérdését a dolgok mai állása szerint az egyes országok elszigetelten nem is tudják megoldani.

Thomas ezután hosszabban érvelt a vállalkozóknak ama kívánsága ellen, hogy le kell szállítani a béreket. Ha a béreket csökkentik, akkor egyidejűleg le kell menniük az összes használati cikkek árának is. Másfelől azonban nem hiszi, hogy a magas bérek amerikai módszere sem az egyetlen jó megoldás. Hiszen a magas bérek Amerika is szenved a krízis sulya alatt.

— Ha sürgősen nem fogjuk ezeket a kérdéseket megoldásuk felé terelni, ak-

kor Európa intézői önmagukra vessenek, ha a bolsevizmus egyre nagyobb gyökeret fog venni a legmagasabb kulturájú országokban éppúgy, mint a Balkánon. Össze kell fogni és dolgozni, mindkét részről, úgy a munkaadók, mint a munkások részéről bizonyos fokú áldozatkészséggel.

Munkát minden dologbírónak!

Thomas beszéde után a francia munkások képviselője, Youhaux nyilatkozatot olvasott fel, amelyben kijelentette, hogy a krízis sulyosságára való tekintettel a munkaügyi hivatal programját ki kell bővíteni. A bérek leszállításával a vásárlóképesség csökkenni fog. Ezzel szemben minden országban emelni kell a munkások létminimumát, különösen ott, ahol a munkások nem rendelkeznek munkanélküli segélyek fölött. Követeli továbbá, a munkaidő csökkentését, hogy a munkaerő érvényre jusson és hogy ellensúlyozza a racionalizálás által munkanélküliségre kényszerült dolgozó elemeket.

A konferencia végül elhatározta, hogy tekintettel a leszerelési konferenciára, a Munkaügyi Hivatal abban az időben nem Genfben, hanem Bécsben fogja megtartani tanácskozásait.

Kinek áll jogában kutatni a panamákat?

Bucuresti-Bukarest, június 12. Emlekezetes, hogy a nemzeti parasztpárti kormány alatt Németországból száz darab vasuti mozdonyt rendeltek. A rendelésnek Németország ugyan még nem tett eleget, azonban annak megtörténte után már olyan hírek láttak napvilágot, hogy a rendelés perktuálása körül több politikus nagyobb összegeket kapott volna. Ionescu tábornok a CFR vezérigazgatója most szí-

goru vizsgálatot rendelt el, amelynek célja, hogy megállapítsa, valóban történt-e visszaélések a németországi mozdonyrendelésnél. A kormányhoz közel álló körök tudni vélnék arról is, hogy a CFR vezérigazgatója és Valcovici közlekedésügyi miniszter között sulyos nézeteltérések merültek föl a CFR vezérigazgató hatásköre megállapításának kérdésben.

„Nem Amerikának kell elengednie a haditartozásokat, hanem az európai államoknak kell hadikiadásait leszállítani“

Newyork, június 12. Coolidge volt elnök érthetetlennek tartja, hogy az Egyesült Államok éppen most akarják rábírnani a neki járó jogos követelésekről való lemondásra, amikor az európai államok költségvetéseit a legegyszerűbben le lehetne szállítani a fegyverkezési kiadások csökkentése útján. Ezzel kapcsolatban a Times közli Washingtonból, hogy amerikai politikai körökben is általános a vélemény afelől, hogy Mellon amerikai kincstári államtitkár nem hivatalos tárgyalásokat fog folytatni angol és francia politikai és pénzügyi tényezőkkel. Ennek ellenére Washingtonban behatóan tanulmányozzák az európai politikai és gazdasági helyzetről beérkezett jelentéseket.

Amerikai politikai körökben nem hiszik, hogy a nyár előtt döntés történjen az Egyesült Államoknak az európai helyzettel szembeni eddigi politikája folytatása, vagy megváltoztatása felől. Jellemző azonban, hogy az angol Daily Herald azt hangoztatja, hogy az idő megérett a moratóriumra és a Youngtervben megszabott évi két milliárd márkás annuitás revízió alá vételére. A kérdés tehát erősen felszínen tartja magát világszerte.

Német politikai és diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint a német birodalmi kormány a napokban a jóvátételben érdekelt hatalmakkal való közvetlen kapcsolatba lépésre irányuló diplomáciai lépéseket tesz.

A Crisana vezetősége elhárítja magától a felelőséget a Rotschild fii tragikus halála miatt

Oradea-Nagyvárad, június 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyvárad zsidóságát állandó izgalomban tartja a szerencsétlen Rotschild fii tragédiája, akit az öt és családját ért sorozatos antiszemita üldözések kergettek a halálba. A Rotschild fii esete olyan vihart keltett Nagyváradon, amelyre már nagyon régen ne mivolt példa és a város zsidósága, de a haladottabb gondolkozású keresztény társadalom is azt kutatja, hogy ennek a szerencsétlen

tragédiának előidézésében kit terhel a felelősség.

Olyan vélemények is jelentkeztek, amelyek azt állítják, hogy a Crisana sportegylet vezetőségét, mely tétlenül nézte, hogy az öccse védelmére siető 18 éves Rotschild fiut felholtra vették a román diákok, sulyos felelősség terheli a Rotschild fii haláláért. Ezek a hangok természetesen eljutottak a Crisana elnökéhez, az országszerte ismert sportemberhez, dr. Morar Teofil-

hoz is, aki sietve nyilatkozik a nagyvárad lapokban és igyekszik magától elhárítani minden felelőséget. Dr. Morar Teofil azt hozza fel védelmére, hogy a mérkőzés, ahol a tragikus eseményt megelőző verekedés történt, nem a Crisana, hanem a futballklubok let rendezte és így az alkerületnek kellett volna felügyelnie a rendre. Hangsúlyozza, dr. Morar, hogy a rendőrség is jelen volt, tehát nem a Crisana hanem a rendőrség a felelős.

Távol áll tőlünk az a szándék, hogy éppen a Crisana vezetőségét vádoljuk meg a szerencsétlenség előidézésével, de annyit meg kell állapítanunk, hogy a Crisana vezetőségét sulyos mulasztás terheli a Rotschild fii megveréséért. Mert ha a rendőrség nem vetette magát közbe, miért nem figyelmeztette a rendőrséget maga dr. Morar Teofil? Morar jelen volt a verekedésnél, de orvos elsősegélyben részesítette a tönkrevert gyermekeket és ugyanaz a dr. Morar, aki még nem is olyan régen Románia sulybajnoka volt, egy erőlyes közbelépéssel szét tudta volna választani — ha akarta volna — a verekedő hősokeket a szerencsétlen fiutól. Ne siessen hát a Crisana vezetősége ilyen nyilatkozatokkal. A Rotschild fii halálát mély pontokat hagy a nagyvárad zsidóság lelkeiben, de a felősség megállapítását épp úgy nem fogja tudni elérni, mint ahogy nem érte el három évvel ezelőtti zsinagógák lerombolásakor.

A tragikus haláleset ügyében egyébként dr. Weinmann Jenő, a Zsidó Jogvédőiroda vezetője és dr. Váradi Ödön, a Zsidó Párt alelnöke megtették a törvényes lépéseket.

Einstein professzor írta alá elsőnek a berlini zsidó Békesszövetség fölhívását

Berlin, június 12. A Berlinben megalakult Zsidó Békesszövetség a napokban a világbéke érdekében fölhívást bocsátott ki.

Fölhívjuk a zsidó férfiakat és nőket, hogy fizessenek önkényes békeadót, adó egy évre fejénként egy márká.

Harcolni akarunk az emberiség legnyomasztóbb réme, a háború ellen! Mindezt más vallás hívó már tömörültek és zászlója köré. Ne engedjétek, hogy vissza maradjunk!

Célunkat csak úgy érthetjük el, ha népek erőteljes béke mozgalma támogatja a kormányok békeművét.

Hogy ilyen népmozgalmat megindítsunk, hogy e mozgalom programját érvényesíthessük, komoly munkára, pénzre sok harcossra van szükségünk.

Két kötelességet kell teljesíteni: Organizatórikus békeakaratot kell készítenünk élő erővé átváltoztatni békealapot kell létesítenünk. Szegény, gazdag, öreg és fiatal, mindenki ad egy márkát évente a békealapra. A módok természetesen többet adhatnak.

Nincs zsidó, aki e kötelezettséget kivonhatná magát! Ellenben mindenki kötelessége új híveket szerezni a békeszervezethez.

A Zsidó Békesszövetség nevében: Wassermann elnök, Albert Einstein, Bacek rabbi.

Aláírták továbbá dr. Alfred Nossig, J. Hirsch, dr. A. Klee, A. A. F. Markovits munkabizottság nevében, Kleemann, drezdai bank igazgatója, dr. Hildebrand, Einstein professzor, a Bne Bne páholy nevében Goldsmidt, a zsidó szövetség nevében Kurt Blumenfeld, mások.

CORSO-MOZGÓ MUSON

Szombat 5, 7, 9 órákor: Takarodó a Rajná. Gyönyörű zenés, énekes film. legnagyobb filmszínészekkel: Charlotte Susa, Hans Stüve, Sigfried Hans Junkermann.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Takarodó a Rajná. Páratlan rendezésű, szociális hangosfilm. Főszereplők: Charlotte Susa, Hans Stüve, Sigfried Hans Junkermann.

— Jó termés van kilátásban az orosz kái buza vidékeken. Newyorkból jelentkezik, hogy a buza termés kialszik igen jó. Szárazságról panaszkodtak a nyári buza vetési területein, de ként már első lépett fel a kilátások javultak.

Két és félmilliárd Auboin ritsa me

„Nincs semmi baj — Maniut igaz vetési defic

Bucurest-Bukarest, Uj Kelet tudósítójától nyilvánosságra a mellett működő kül Ruge Auboinnek jele gazdasági helyzetéről.

A külföldi szakértő optimistább az adófizetés mindenkiellentététől. Sze baj, hogy az adópré elég jól, nekünk pe hogy még jobban műk

A stabilizáció nagy — állapítja meg Auboin részében, ahol a a monopol pénztár, a segítés helyzetével mutat a jelentés arra utóbbi kölcsön tisztán eső volt, amely kizárásági hitel, a CFR a utak rendbehozásá

A jelentés szerint a lában nem kedvező zuhanása ellenére is az ugyanolyan számadat az 1929 évi és így a ke leg hat milliárd lej ami teljesen fedezte ságokat.

Nem gadas rossz organ

Azok a nehézségek, mániai gazdasági küzdenie — mondja pénzforgalom hiánya sága, nem annyira a következményei, hanem hogy a kormány késő gazdasági bajok orvos sürgősebb teendő most gazdasági organizáció lehetőségeit és oda ke nemzetgazdaságot, hog megtalálhassa munk országban.

Két mil ségvetés

A költségvetésről megállapítja, hogy az költségvetések kétmil tel záródtak. Az 1929 ugyan ki volt egyens 1930-ban nem tudták összes inkasszókat. Ig gyöngye inkasszót a h szigorú redukciójával cessioneálásával siker. Annak ellenére, hog füztött vermes remény költségvetéshez, a kö tul optimisztikusan már az első harmad lejjel kevesebb volt a elmult esztendőben.

Auboin rámutata a mány szigorú takarékal akarja kipariro vetési deficitet. A t ban Auboin szerint elegendő. Nem lesz a semmilyen látható er fognak a legkomolya intenzív forszirozash

„Szoritan

Auboin nyiltan m rossz inkasszó volt

Két és félmilliárd lejjel kevesebb volt a bevétel az év első három hónapjában

Auboin sürgeti a kormányt, hogy szorítsa meg erősebben az adóprést

Nincs semmi baj — mondja a külföldi szakértő jelentése — csak jobban kell forszirozni az inkasszót“

Maniut igazolta Argetoianuval szemben Auboin a költségvetési deficit kérdésében

Bucurest-Bukarest, június 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma került nyilvánosságra a Banca Nationala mellett működő külföldi ellenőrök, George Auboinnek jelentése az ország gazdasági helyzetéről.

A külföldi szakértő mindenestre optimistább az adófizető polgároknál és mindenkiell ellentétben a helyzetet rosszának látja. Szerinte csak az a baj, hogy az adóprést nem működik elég jól, nekünk pedig az hiányzik, hogy még jobban működjenek...

A stabilizáció szépen halad — állapítja meg Auboin jelentésének első részében, ahol a Banca Nationala, a monopól pénzár, a vasút és a költségvetés helyzetével foglalkozik. Rámutat a jelentés arra, hogy a legutóbbi kölcsön tisztán gazdasági kölcsön volt, amely kizárólag a mezőgazdasági hitel, a CFR beruházásaira és az utak rendbehozására szolgált.

A jelentés szerint a helyzet egyáltalában nem kedvezőtlen. Az árak zuhanása ellenére is az 1930 évi export ugyanolyan számadatokat mutat, mint az 1929 évi és így a kereskedelmi mérleg hat milliárd lej felesleget mutat, ami teljesen fedezte a külföldi adósságokat.

Nem gazdasági krízis hanem rossz organizáció

Azok a nehézségek, amelyekkel a romániai gazdasági életnek meg kell küzdenie — mondja a jelentés — a pénzforgalom hiánya és a töke drágasága, nem annyira a gazdasági krízis következményei, hanem abból erednek, hogy a kormány későn fogott hozzá a gazdasági bajok orvoslásához. A leg sürgetőbb teendő most igénybe venni a gazdasági organizáció összes modern lehetőségeit és oda kell fejleszteni a nemzetgazdaságot, hogy a külföldi töke megtalálhassa munkalehetőségeit az országban.

Két milliárd lejes költségvetési deficit

A költségvetésről szólva Auboin megállapítja, hogy az 1929 és 1930 évi költségvetések kétféle milliárd lejes deficitel záródtak. Az 1929 évi költségvetés ugyan ki volt egyensúlyozva, azonban 1930-ban nem tudták végrehajtani az összes inkasszókat. Igaz az is, hogy a győngye inkasszót a havi költségvetések szigorú redukciójával és a telefon koncesszionálásával sikerült egyensúlyozni. Annak ellenére, hogy a kormány nem fűzött vérmes reményeket az 1931 évi költségvetéshez, a költségvetés mégis túl optimistikusan készült el, mert már az első harmadévben 2,300.000 lejjel kevesebb volt a bevétel, mint az elmúlt esztendőben.

Auboin rámutat arra, hogy a kormány szigorú takarékosági szabályokkal akarja kiparizozni ezt a költségvetési deficitet. A takarékoság azonban Auboin szerint egyáltalában nem elegendő. Nem lesz a takarékoságnak semmilyen látható eredménye, ha nem fognak a legkomolyabban hozzá az intenzív forszirozáshoz.

Szorítani kell az adóprést

Auboin nyíltan megmondja, hogy a rossz inkasszó volt az egyedüli oka a

deficitnek. Romániában az inkasszó szolgálat gyatrán van megszervezve és azok az intézkedések, amelyeket a behajtások eredményesebbé tétele érdekében foganatosítottak májusban rendkívül jó hatást váltottak ki.

A jelentés végül rámutat arra, hogy Románia ünnepélyesen lemondott az inflációról és így a költségvetés egyensúlyát kizárólag az inkasszó normalizálásával lehet elérni, amelynek segítségével el fognak tűnni a múlt bűnei. Eddig szól Auboin szakértői nyilatkozata, amely rendkívül rózsás színben látja a helyzetet. Nem tagadjuk, mi korántsem vagyunk ilyen optimisták és

meg vagyunk győződve arról, hogy az adóprést egy jótányival sem lehet tovább csavarni.

Auboin igazolta a Maniu-kormányt

Ami Auboinnak a költségvetésről tett nyilatkozatát illeti, a külföldi ellenőr Argetoianuval szemben Maniut igazolta. Argetoianu ugyanis többször kijelentette, hogy a volt kormány fantasztikus deficitet termelt. Auboin ezt most megcáfolja. De nyilatkozik Maniu is, aki rámutat arra, hogy a pénzügyminiszter telekürtölte az országot a nagy pénzügyi deficit hírével. Hogy ez mennyire választási célokat akart szolgálni, bizonyítja, hogy a miniszter nem akar tudni Anglia, Fran-

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzen egy új előfizetőt az Uj Keletnek,

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesítse kötelességét!!

Ma reggel megjelenik az amnesztia törvény

A három hónapig terjedő büntetéseket amnesztialja, a többieket jelentékenyen leszállítja az amnesztia-rendelet, amely nem függeszti fel a szesz-, vám- és erdőbirságokat

Bucuresti-Bukarest, június 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet munkatársának abszolút autentikus helyről származó értesülése szerint a király hazatérésének első évfordulója alkalmából tervezett amnesztia-rendelet elkészült és az a Monitorul Oficial ma reggeli számában már nyilvánosságra is kerül. A rendelet

szertel teljes amnesztia alá esnek a három hónapnál kisebb ítéletek. A három hónaptól egy évig terjedő büntetéseket felét és az egytől öt évig terjedő börtönbüntetések egyharmadát, az ötnél nagyobb büntetések egynegyedét elengedi a rendelet. Teljes amnesztia alá esnek a pénzbürságok, kivéve a szesz, a vám és erdőki-

hágásokból eredő pénzbüntetéseket. Nem esnek amnesztia alá azok a tisztviselők, akik közpénz elikkasztása miatt szenvedtek ítéletet és nem részesülnek amnesztia-ban a visszaeső bűnösök sem. Előírja még a rendelet, hogy mindazok, akikre az 1929-es amnesztia rendeletet nem alkalmazták, most amnesztia-ban részesülnek.

A ploiesti nemzeti parasztpárti tagozat a bírák előtt áll, mert egy röpiratban megjósolta a választási visszaéléseket

Bucuresti-Bukarest, június 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Emlékeztetés, hogy Iorga miniszterelnök a nemzetiparasztpárti parlament feloszlata után választási körutra ment, melynek első stációja Ploiesti volt. Itt Iorga nagy felháborodással arról értesült, hogy nemzetiparasztpárti vezetők azt merik állítani, hogy a választások nem lesznek szabadok és felszólították párhiveiket, álljanak ellen minden olyan terrorkíséletnek, mely megátalja őket szavazati joguk gyakor-

lásában.

Iorga rendkívül felháborítónak tartotta azt a kormányát ért gyanúsítást, hogy netán választási visszaélésekkel és terrorral gátolná meg a szavazókat abban, hogy az urnák elé járuljanak. Eppen ezért elrendelte a röpirat szerzőjének letartóztatását és a Märzescu-törvény értelmében való bíróság elé állítását. Az intézkedés annakidején nagy meglepetést váltott ki, annál is inkább, mert a röpirat nem tartalmazott semmit, amit államvédelmi,

vagy közbiztonsági szempontokból bárki is kifogásolhatott volna. A röpirat szerzőjét azonban nem lehetett letartóztatni, mert a prahovamegyei nemzetiparasztpárti tagozat en blokk vállalta a röpirat szerzőségét és így az ügyészség számára nem maradt más hátra, minthogy megindítsa a bűnügyi eljárást a prahovamegyei pártszervezet ellen.

Az érdekes tárgyalást június 16-án tartja meg a ploiesti törvényszék.

Júniusban újabb 1100 munkást bocsátottak el a Zsilvölgyében

A munkáselbocsátások következtében a megszűnés veszélye fenyegeti a nyugdíjalapokat is. A munkások elhárítják magukról a felelőséget a bekövetkező eseményekért

Petrosani-Petrozsény, június 12. A zsilvölgyi bányatársulatoknál a munkáselbocsátások szakadatlanul folynak. Június elején 600 munkás hagyta el munkahelyét és 15-re újabb 500 munkás kapott felmondást a társulatoktól. Ezzel ismét 1100 lélek gyarapítja a kétségbeesítő nyomorban élő zsilvölgyi lakosság nagytömegét, mely már valósággal az éhínség stádiumában van.

A munkások lelkiállapotát könnyű elképzelni és kétségtelen az is, hogy a munkanélküliek körében egyre több lehetőség nyílik a szélsőséges agitációra. Súlyosbitja a helyzetet a társulatok nyugdíjasainak állandó agitációja. A Zsilvölgyében néhány ezer nyugdíjas él, akik a

társulatok által nyugdíjalapból tartják fenn magukat. Ezek a társulati nyugdíjalapok költségvetés alapján dolgoznak: amilyen mértékben folynak be a tagdíjak, olyan mértékben adja ki a nyugdíjakat. Az elbocsátásokkal a tagok száma egyre csökken, a nyugdíjalapok kisebbednek, a költségvetési egyensúly felborul, úgyhogy a nyugdíjasok elé állítását. Az intézkedés annakidején nagy meglepetést váltott ki, annál is inkább, mert a röpirat nem tartalmazott semmit, amit államvédelmi,

Az év elején a nyugdíjalap kénytelen volt 25 százalékkal felemelni az illetékeket, ugyanakkor azonban 25 százalékkal csökkentette a nyugdíjat. Ma azonban az illetékek olyan magasak, hogy az elbocsátások, tehát a munkások fizetőképese-

ségének megszűnése után ugyanehhez az eszközökhöz aligha fordulhatnak a nyugdíjalapok.

A zsilvölgyi munkásság egy kétszekerű memorandumot nyújtott át a bányagazgatóságnak, amelyben feltérta a várható nehézségeket. A memorandum befejezéseként a munkások hangsúlyozzák, hogy a Zsilvölgyében bekövetkező eseményekért elhárítják magukról a felelőséget.

— Lengyel bizottság készül Oroszországba. Londonból jelentik: A lengyel-orszagabonaegyezmény ügyében a napokban lengyel bizottság készül Oroszországba. A lengyel kormány gabonaszakértőket delegált az Oroszországba készülő delegációba.

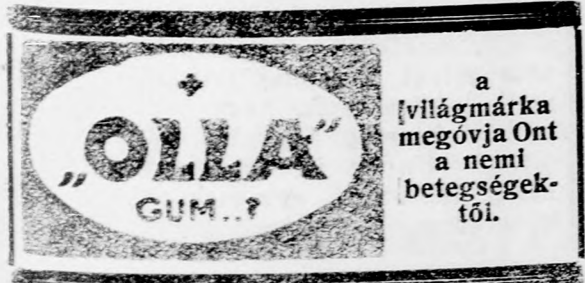
— Ujra felveszik a tárgyalásokat az olasz-francia flottacsökkentés ügyében. Párizsból jelentik: Beaumarchais római francia nagykövet jelentéstételel van Briandnál. Az esti lapok szerint közelebről ujra felveszik az olasz-francia flottacsökkentési tárgyalások fonalát s a külügyminiszter és a nagykövet tanácskozással ezzel a kérdéssel állanak összefüggésben.

Megmenekül

egy kinos operációtól, ha

HAEDENSAT

használ, amely az ARANYÉRNEK egyetlen biztos ellenszere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meggyőzi Önt arról. Többszer elismerő levél. Kapható minden gyógyszerárban és jobb drogériában. Romániai vezérképviselő: ROYAL drogéria M. Rózsa Rt. Cluj.

OILLA
GUM

a világmárka megővja Önt a nemibetegségek-től.

kozok a nagy-
szik magától
felősséget. Dr.
fel védelmére,
tragikus ese-
kedés történt,
futballalkerü-
alkerületnek
nie a rendre.
hogy a rend-
nem a Crisana
elelős.
szándék, hogy
ét vádoljuk meg
zésével, de any-
nunk, hogy a
s mulasztás ter-
réséért. Mert ha
magát közbe,
a rendőrséget
Morar jelen volt
ros elsősegély-
vert gyermeket
aki még nem is
lybajnoka volt,
szét tudta volna
ta volna — a
rencsétlen fiutól
vezetősége ilyen
schild fiu halála
agyváradi zsidó
ség megállapítá-
adni elérni, min
évvel ezelőtt
or.
gyében egyébként
sidó Jogvédőiroda
dón, a Zsidó Párt
vényes lépéseket
zor írta alá
lini zsidó
fölvívását
A Berlinben meg-
ség a napokban
fölvívást boos-
rriakat és nőke-
nyes békeadó! a
egy márká.
emberiség leghe-
oru ellen! Minde-
tömörültek e
ljétek, hogy viss-
érhetjük el, ha
ozgalma támogat-
t.
almat megindítá-
n programját érv-
nunkára, pénzre
günk.
kell teljesítsün-
akaratot kell bá-
é átváltoztatni
nünk. Szegény
mindenki ad-
békealapra. A
többet adakoz-
kötelezettsége
enben mindenki
szerezni a bé-
ég nevében: Os-
Albert Einstein.
Alfred Nossig,
A. A. F. Markus
ben, Kleemann,
ja, dr. Hildesb-
zorné, a Bne Br-
smidt, a *ciom-
urt Blumenfeld

Csak kényszerből fogadták el a zsidók a Szentfal bizottság jelentését

Mit szabad és mit nem szabad cselekedniök a zsidóknak a Szentfálnál

London, június 12. Közölte az Uj Kelet, hogy a Szentfal-bizottság jelentést tett közzé. A jelentés, amely egész terjedelemben most került nyilvánosságra, ismerteti mindenekelőtt a Szentfal és környékét, továbbá történeti áttekintést nyújt, amelyből kiderül, hogy a zsidók már a legrégibb időkben imádkozni szoktak a templom omladékai előtt. A zsidó és arab részről előterjesztett igények ismertetése után közlik az alábbi következtetéseket, amelyeket a bizottság az alábbi pontokban állított össze.

A mozlímok jogai

A mozlímoknak egyedül van tulajdonjoguk a nyugati falra és pedig azért, mert ez integráns része a Haram-esch-Serif területnek, amelynek Wakf-tulajdon.

A mozlímok tulajdona továbbá a fal előtti kövezett térség és a hozzátartozó úgynevezett moghrabi (marokkói) negyed, annál is inkább, minthogy az utóbbi tulajdon a mohamedán törvények szerint jótékony célokra szolgál.

Abból, hogy a zsidók a felek közötti megállapodás alapján felállíthatnak kultusz-tárgyakat, vagy egyéb, az imához szükséges butorokat, még nem lehet arra következtetni, hogy a fal, vagy a falat határoló terület az ő tulajdonuk lenne.

Tilos építeni a Szentfal körül

Másfelől azonban a mohamedánoknak tilos a fallal határos Haram területén és a moghrabi negyedben épületeket emelni, vagy lebontani, vagy pedig olyan javításokat eszközölni az épületeken, amelyek zavarnák a zsidóknak a Szentfalhoz való járulását, vagy pedig megzavarnák őket imádkozásban.

A zsidók a következő feltételek mellett szabadon mehetnek imádkozási célból a Szentfal elé.

1. A Palesztina-kormány 1929-ben kiadott rendelete értelmében megengedhető, hogy a fal előtt egy tóra-tekereseket tartalmazó szekrény helyeztessék el, továbbá asztal, amelyen a szekrény áll, egy almémor, amelyre a tórárt lehelyezik, hogy abból olvassanak a következő alkalmakkor.

a) Rendkívüli böjtnapokon, amelyeket Jeruzsálem főrabijai szoktak elrendelni általános inség, vagy kimagaslabb zsidó egyéniségek halálakor. Az ilyen böjtek és istentiszteleteket előzőleg a palesztinai hatóságoknak be kell jelenteni.

b) Zsidó újévkor és egésztesztő napkor, valamint más ünnepnapokon. Más kultusz-tárgyakat felállítani ideiglenesen sem szabad a Szentfalnál.

Szönyegek, padok, pokrócok...

2. Nem szabad megakadályozni, hogy egyes zsidó kézikönyveket, vagy egyéb az imák elvégzése alkalmával használatos kegyesreket használjanak. Azt sem, hogy hagyományos imaruhákban végezzék ájtatosságukat.

3. Az időlegesen kiadott tilalom arra, hogy szönyeget, padokat, pokrócokat, székeket, függönyöket és fali ernyőket hozzanak a falhoz, valamint, hogy bizonyos órákban állatokat hajtsanak a Szentfal mellett át, végleges tilalommal változik át, ugyiszintén az a rendelkezés, hogy a fal déli részén levő kapu bizonyos órákban bezárassék. A mohamedánoknak azonban az a joguk, hogy a téren át-mehessenek, érintetlen marad.

4. Tilos sátrakat, vagy függönyöket felállítani a fal előtt.

5. Nem engedhető meg, hogy a zsidók sófárba fújanak a fal előtt, vagy hogy a mozlímokat más módon zavarják. Viszont a mozlímoknak nem engedhető meg, hogy Zikr-ceremóniájukat a Szentfal előtti téren végezzék akkor, amikor a zsidók ott szoktak imádkozni. Máskülönbem sem engedhető meg a zsidó imák megzavarása.

HOTEL LUVRU

BUCURESTI, Strada Carol No. 4 (szemben a főpostával). Új igazgatás alatt. Teljesen renoválva. Központi fűtés, hideg és meleg víz minden szobában.

Leszállított árak.
Utazó urak és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek.

A palesztinai közigazgatásnak joga meg határozni a tárgyak nagyságát, amelyeket a zsidók magukkal hozhatnak a Szentfal elé, a fennebb említett napokon és órákban.

7. A Szentfal előtti téren és környékén tilos politikai beszédek és előadások megtartása. Semmiféle demonstrációt e helyen nem szabad megtartani.

8. A zsidók és mohamedánok kölcsönös érdeke, hogy a Szentfalat ne rongálják meg felirásokkal és belevésett betűkkel. Erdekük továbbá, hogy a fal előtti tér állandóan tiszta legyen. A mohamedánoknak tehát joguk és kötelességük, hogy a hatóságoknál történt előzetes bejelentés után a térnek kikövezéséről gondoskodjanak.

9. Tekintve, hogy a fal történeti emlék, annak fenntartásával a palesztinai hatóságoknak kell gondoskodniuk. Minden javítást a falon csakis a hatóságok ellenőrzése mellett lehet végrehajtani és pedig

A szerető és a feleség harca egy olasz milliomos örökségéért

Párizs, június 12. A párizsi polgári bíróság előtt a napokban olyan per került tárgyalásra, amely bizonyára érdekesség szempontjából kiemelkedik a mindennapi perek közül. A perben arról van szó, hogy egy asszony, aki szeretője volt egy nős embernek, bíróság elé merészkedett és egy végrendelet megsemmisítését kérte, amelyben a férj törvényes feleségét nevezte meg általános örökösének.

1929-ben meghalt Párizsban Beneto Spingola, egy gazdag olasz, aki Montevideóban hatalmas vagyont szerzett. Dél-Amerikából Párizsba ment, ahol fényűző életet élt. Feleségét elhagyta és barátságba keveredett egy szép francia nővel, aki egy divatcégnél volt alkalmazva. A gazdag olasz elhalmozta barátját a leggyönyörűbb ajándékokkal és bőkezűségében annyira ment, hogy egy gyönyörű palotát vásárolt szeretőjének Párizsban.

Első végrendeletében a gazdag olasz barátjára hagyományozta minden

a legfőbb bozom és a legfőbb rabbinikus tanács meghallgatása után.

10. Amennyiben a Szentfal előtti téren levő kövezést a mohamedánok idejekorán nem rendelék el, akkor a Palesztina-kormány kötelessége végrehajtani az erre vonatkozó intézkedéseket.

11. Fel kell szólítani Jeruzsálem fő-rabbijait, hogy rendelkezjenek ki egy, vagy több tisztviselőt, mint megbizottakat, akik a palesztinai hatóságok által időről-időre kiadott instrukciókat tudomásul veszik és azok szellemében intézkednek.

A zsidók kényszerből veszik tudomásul a jelentést

Jeruzsálem, június 12. A Szentfal-bizottság jelentésének közzététele után a Jewish Agency exekutívéje, az Aguda és a jeruzsálemi rabbinátus képviselői tanácskozássra gyűltek össze, amelyen mindenekelőtt leszögezték, hogy a bizottság javaslatai nem elégítik ki a zsidó igényeket és azért a zsidók számára nincsen ok arra, hogy örüljenek a bizottság eme jelentésének. Különösen kifogásolják a tilalmat, hogy szombati napokon nem szabad tóra-tekereset hozni a Szentfal elé. Megállapították a továbbiakban, hogy nincs lehetőség a Szentfal-bizottság verditkjének megfellebbezésére. Zsidó részről tehát a bizottság határozatát elfogadták.

ingó és ingatlan vagyonát, amely felmérhetetlen összeget reprezentált. Ebben a végrendeletében még azt a kívánságát is fejezte ki, hogy abban a községben temessék el, ahol barátja született.

Három nappal halála előtt azonban megváltoztatta a végrendeletet és újat készített, amelyben vagyonának örökösül törvényes feleségét, akit Montevideóban hagyott, nevezte meg. Ezt a végrendeletet támadta meg a milliomos szeretője. Keresetét azzal okolja meg, hogy Madame Spingola 11 évig távol élt férjétől és csak halála előtt két hónappal tért vissza hozzá. A francia asszony ezzel szemben egész csomó levelet tett a bíróság asztalára, amelyben az elhunyt milliomos haláljáról biztosítja barátját azért a szeretetért, amelyet iránta évek hosszú során át tanusított. Szerencsére a felesége is felmutatott hasonló tartalmu leveleket és így a bíróság elutasította a keresetet.

A gazdasági krízis meggyilkolt egy bankárt Botosaniban

Veronával megmérgezte magát és felvágta az ereit

Botosani, június 12. Megdöbbentő öngyilkosság történt ma este Botosaniban, mely az egész városban őszinte sajnálkozást keltett. Giuseppe Zoldester ismert bankár ma este 6 órakor a Calea Nationala 191. szám alatti lakásán, irodaszobájában öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosságot a cseléd leány vette észre, aki be akart jelenteni egy látogatót a bankárnak, azonban többszöri kopogtatásra sem kapott választ. Ekkor benyitott az irodába, de kővémeredve állt meg az ajtóban, mert gazdáját nagy vértócsában, földön fekvő találta. A leány megdöbbenésében az első pillanatokban mozdulni sem tudott, de azután magához térve, kirohant a lakásból, majd a szomszédok segítségével telefonáltak a rendőrségre és a mentőknek. Elsőnek a mentők érkeztek meg, majd pár pillanattal később a rendőrség emberei is a

helyszínen voltak. Az öngyilkos bankár ekkor már teljesen el volt gyengülve és még csak annyit tudott mondani, hogy 20 veronál-pasztillával megmérgezte magát, majd, hogy a haláláig előbb bekövetkezzen, felvágta ütőereit is. A mentők a már a halállal vívódó bankárt a zsidókorházba szállították, ahol azonnal gondos ápolás alá vették, azonban segíteni már nem lehetett rajta.

Az ögyilkos bankár több levelet hagyott hátra családjának, valamint a hatóságoknak. Ezekben a bucsulevelekben elmondja, hogy öngyilkosságának egyedüli és kizárólagos oka az a gazdasági krízis volt, amelybe bankja az utóbbi időben került. Hátrahagyott leveleiben határozottan kérte hozzátartozóit, hogy temetését a lehető leg-egyszerűbben intézzék el.

Giuseppe Zoldester huzamosabb

Figyelem!

LEI Eddig nem létezett hihetetlen olcsó árban el-
árusít egy nagy tétel eredeti svájci női kalapot

98

HECHT Kalapüzem
Calea Regele Ferdinand 30, a nagy hid mellett

Legdivatosabb formák és színek és legjobb minőségek!

Hölgyeim!

LEI

123

*Jó cipőnek -
Jó cipőpaszta!
Ez a Fyran Paszta!*

ideig Oaszországban tartózkodott, ahol jelentős vagyont gyűjtött. Két évvel ezelőtt visszatért az országba és Botosani előkelő társaságából nősült. Feleségével példás családi életet élt és öngyilkossága annál is inkább nagy megdöbbenés és részvétet keltett, mert a bankár a város társadalmának minden rétegében nagy rokonszenvnek és közkedveltségnek örvendett.

A német konjunktura-kutató intézet szenzációs statisztikája a német tőke-képződésről

41 milliárd márka 5 év alatt

Párizs, június 12. A német tőke az utóbbi időben azon üzletemberek közé tartozott, akik mindig panaszkodnak. A német adótörvények olyan tökéletesek, hogy meg akadályozzák a tőkeképződést, a kevés tőke is, mely képződik, kénytelen kimenekülni az országból a nagy adóterhek miatt. Le kell szállítani az adókat, le kell építeni a magas munkabéreket, a szociális kiadásokat, fel kell emelni a vámokat stb. S a sok panaszkodásnak meg volt az eredménye: igen nagy mértékben leszűkítették a tőkét érintő adókat, fel-emelték a vámokat, a fogyasztókat sújtó adókat, leépítették átlag tíz százalékkal a munkabéreket, leépítették a szociális biztosítást s mindezt azzal a megokolással, hogy a német gazdasági életnek jelenleg legnagyobb problémája a tőkeképződés utóbbi való megindítása.

Ilyen előzmények után politikai bomba-szerűleg hat a Berlińi Konjunktura-kutató Intézet egyik legújabb kiadványa, mely ellenmondás nélküli adatok alapján kiszámítja, hogy a német közgazdaság tőke-növekedése 1924-től 1928-ig kerekén 41 milliárd márkát tesz ki.

A felvétel szerint a német közgazdaság az 1924 és 1928 közötti öt évben az elő-használás pótlásán felül az üzemek építésére és raktárkészlet gyarapítására összesen 39.3 milliárd márkát fordított. Ezen összeg kétharmada, 26.8 milliárd, az üzemek kiépítésére, egyharmad a készletek növelésére esik.

Érdekes betekintést nyújtanak az Intézet statisztikai a német gazdasági új-építésének mikéntjébe, amikor kiszámítja, hogy a tőkebefektetések hogyan oszlanak meg az egyes évekre. Kezdődött a nagy konjunktura 1927-ben, amikor a tőke-befektetések az előző évi ötmilliárdról egyszerre hétmilliárdra emelkedtek s elérte legmagasabb pontját 1928-ban, mely évi negyven milliárdal.

Az ipar 1926-ról 1927-re megduplázta a befektetési összegét, 484 millióról fel-emelte 865 millióra, hogy 1928-ban meg-haladjon a 1000 milliót.

S jellemző a háború utáni kiéhezett-ségre, hogy a német gazdaság előző-fogyasztó apparátusát építette fel. Az első három év befektetéseknek nagyobb része ugyanis a fogyasztási cikkek gyártó iparokra esik (55 százalék) s csak nagy konjunktura emelkedésével, 1927-ben, emelkedik fel egyszerre a termelés-eszközök gyártó ipar befektetési arány-száma annyira, hogy 1928-ban az arány teljesen megfordul s az ipar befektetések-nek kétharmada termelészközöket elő-állító iparra esik.

Ezek a számok szép gyarapodásról beszélnek s elhalványítják a német tőkés-panaszait. Mert ha két év óta a vilá-gkrízis miatt más is a helyzet, a német-tőke tartalékai még mindig elég nagyok, mindenesetre nagyobbak, mint az ötmillió munkanélkülit felmutató német munká-ság tartaléka. S ennek dacára a nagyipar-lapjai és testületei megint újabb bé-redukcióról beszélnek, a Ruhrvidéken már felmondták a kollektív szerződést s minden vonalon megindult újra az alig-abba maradt munkabérelévités, ugyan-akkor, amikor az árak leépítése teljesen esődot mondott s bér és árak kiegyenlítéséről már régen szó nics. S a hivatalos-jelentést szomorúan állapítja meg, hogy a munkanélküliek számának csökkenése nem éri el a rendes tavaszi csökkenést, amiből következik, hogy ószre a munka-nélküliség még nagyobb arányokat fo-olteni. Minden jel arra mutat, hogy a-nehéztél után, egy még nehezebb fo-
következni.

HÍR

UJ KELET az egyet-bánási zsidóság Főszerkesztő: Dr. M. Felelős szerkesztő: J. Bukaresti szerke-Hátszeg Ernő, Str. Co. Cikkeink utánnomását megjelölésével enge

— Az új belga kormány mand nyelven mutatkoz-mentben. Brüsszelből jele-mánya ma bemutatkoz-mindkét házában. A kor-azuttal elsőízben hangzott-nyelvhozásban francia és-ken. A kormányprogra-hogy Belgium folytatni fo-ülpolitikáját, a belpolit-kormány igyekszik rendb-ügyeket s adóemeléssel h-ekszik a költségvetés eg-enti a kormányvitatkoz-mány elérkezettnek látja-kérdés végleges rendezé-adni a flamand nyelv telj-ban és igazgatásban egya

— Figyelmeztetés Pales-mak! A Fabre Line hajó-kellett induljon Konstanc-lesztinába, nem indul, me-tani. Direkt hajó így csak-indul. Ellenben indul mos-cából Alexandriába a Da-phet Palesztinába utazni-nyeket s adóemeléssel h-ekszik a költségvetés eg-enti a kormányvitatkoz-mány elérkezettnek látja-kérdés végleges rendezé-adni a flamand nyelv telj-ban és igazgatásban egya

— Reuma, csusz, köszve-ízitos gyógyulást talál a-pataka. (Szamos megye) -legnyitlt május 17-én mő-ya. Napi panzió, 5-szöri é-180 lej, rituális étkezés 1-és autobusz közlekedés. -ürdőigazgatóság Bizusa-tildendők.

— Keren Hajjeszód m-olyó hó 8-án, hétfőn este-ésu miting keretében indu-és zévi K. H. akció. A m-onti nagyereményen tartotta-sufolásig megtöltött a m-nyvi közönség. Az érdeklő-olt, hogy sokan a terebbe-radi információk szerint-égyülésre hosszú évek-élda. A mitinget dr Ga-radi helyicsoport elnöke-ndületes beszédel, majd A-é, az aradi WIZO elnökő-nyíl érdekes előadást a W-ézet eddigi munkásságról-ágió tagjai közül Prof.-usch magas nőjüv előad-ott a galutbéli zsidóság-nyegyző érvekkel mutatta-óság jövőjének utja Erec-ét. Dr. M. Helfmann a pal-ági és kulturális viszón-ajd kitért az arab kérdé-za. A kitünően sikerült miti-Albert zárta be. A miting t-nygszerű lendülettel indu-kió, élénk cáfolatot adva-orkan hangokra. Az aradi z-orkan az aradi WIZO-ass-alkeséssel álltak az ako-ere s minden jel arra mut-önfeladózó munkának t-reménye.

Rengenek a kacagás hullámaival

A vidékinagy kacagató vigjátékának A humor és helyzetkon-pontja. Így még soha-tünk.
Hétfőn, június 15-ig-játssza az

Opera Mo

Egész Kolozsvár meg-est a világsikert. A leg-ság a nevetés, az egész-gás, amely elfelejteti g-bajainkat,

HIDEK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánozmását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Az új belga kormány francia és flamand nyelven mutatkozott be a parlamentben. Brüsszelből jelentik: Rentin koronája ma bemutatkozott a parlament ülésterméében. A kormány nyilatkozatával egyetemben hangzott el a belga törvényhozásban francia és flamand nyelvek. A kormányprogram hangzott el. Belgium folytatni fogja eddigi békés politikáját, a belpolitikában pedig a kormány igyekszik rendbe hozni a pénzügyeket s adóemeléssel helyreállítani a költségvetés egyensúlyát. Bejelentik a kormány nyilatkozatát, hogy a kormány elérkezettnek látja az időt a nyelvterjedés végleges rendezésére s meg fogja adni a flamand nyelv teljes jogát tanításban és igazgatásban egyaránt.

— Figyelmeztetés Palesztinába utazók! A Fabre Line hajója, amely 18-án kelt el induljon Konstantinábul direkt Palesztinába, nem indul, mert ki kell jarni. Direkt hajó így csak augusztus 16-án indul. Ellenben indul most 18-án Konstantinábul Alexandriába a Dacia hajó, ezzel Palesztinába utazni, de Bukarestből az egyiptomi átutazó vízum vezetendő utalványra és Alexandriából vonaton kell tovább utazni Palesztinába. Ez összesen per lejjel kevesebb többletkiadást jelent. Palesztina Hivatal.

— Reuma, csusz, köszvény, isiás ellen fontos gyógyulást talál a bizsusi (Büdszaka, Szamos megye) gyógyfürdőben. Megnyitlt május 17-én modernül átalakított Napi panzió, 5-szöri étkezés és fürdő 10 lej, rituális étkezés 190 lej. Vasúti autóbussz közlekedés. Megrendelések Erdőgazgatóság Bizusa-Iléanda címre küldendők.

— Keren Hajjeszód miting Aradon. Június hó 8-án, hétfőn este egy nagyszabású miting keretében indult meg Aradon K. H. akció. A mitinget a Köztársasági nagyereményben tartották meg, melyet előadás is megtöltött a mintegy 5-6000 fős közönség. Az érdeklődés olyan nagy volt, hogy sokan a terembe be sem fértek. A mitinget dr. Gara Armin, az aradi helyi csoport elnöke nyitotta meg üdvözlés beszéddel, majd Anhalzer Ignác, az aradi WIZO elnöke tartott rövid értekezést az aradi WIZO-világszervezet eddigi munkásságáról. A K. H. delegáció tagjai közül Prof. Julian Silberstein magas nívójú előadásban foglalkozott a galutbelli zsidóság helyzetével és a zsidóság jövőjének utja Erec Jiszraelbe vezető út. Dr. M. Helfmann a palesztinai gazdasági és kulturális viszonyokról beszélt, majd kitért az arab kérdés ismertetésére. A kitünően sikerült mitinget dr. Fuchs Albert zárta be. A miting utáni napokban nagyüzemi lendülettel indult meg a K. H. akció, élénk cáfolatot adva a pesszimizmusnak. A magyar aradi zsidóság és első aradi WIZO-asszonyok odaadó keszedelessé álltak az akció rendelkezésére s minden lel arra mutat, hogy ennek az önfeláldozó munkának meg is lesz az eredménye.

— Kereskedelmi bizottság alelnöke nyilatkozott a sajtó képviselőinek és hangsúlyozta, hogy a szovjetkormány az öt éves terv végrehajtása érdekében ezidén kénytelen külföldi munkásokat alkalmazni, mert saját emberei kevésnek bizonyultak. Ugy hírlik, hogy 13.000 külföldi munkásra lesz szükség. Ezek közül 3000 mérnököt is alkalmaznak. A mérnökök és munkások egy részét Amerikában, másik részét Európában szerződtek le.

— Sebtappal ragasztották le a megkötözött tisztviselőket és kirabolták az álarcos fiatal emberek a bankot. Frankfurtból jelentik: Tegnap reggel két revolveres álarcos fiatal ember behatolt a Sturm József bankár pénztárába rablási szándékkal. A bankban tartózkodó három tisztviselőt megkötözték, majd széles orvosi sebtappal beragasztották szájukat, nehogy segítségért kiáltssanak. Miután így ártalmatlanná tették őket, feltörték a bank pénztáráját és az abban levő készpénzt magukhoz véve elmenekültek. Csak félóra múlva találta meg az összekötözött tisztviselőket egyik üzletfélf. A bank feljelentésére megindult a nyomozás, eddig azonban eredménytelen maradt. A két rablót nem tudták elfogni.

— Kimutatás a „Marpe Lanefes“ Egyetemes Működése. 1931. év május hó 10-én. Bevételek: 800 ebéd á 50. 40.000 lej, tagdíjakból 12.050, betegek hozzájárulása 700, templomi és egyéb hozzájárulások 580, ebédek megváltása 955, adományok 100, tartalékalapból (e havi tulkiadás) 2455. Összesen 65.840 lej. Kiadások: Kiadott ebédek értéke 40.000, ételhordásért 3672, igazg. költs. 3200, jutalékokra 2745, konyhai kiadások és főzés 4097, tejszámla városi betegeknek 1196, segélyek 1930. Összesen 65.840 lej. Neumann Mórné elnök, Mózes Elek titkár.

— **Rengenek a falak** a kacagás hullámaival
A vidéki nagybácsi kacagató vigjátékának előadásán. A humor és helyzetkomikum tetőpontja. Így még sohasem nevetünk.
 Hétfőn, június 15-ig bezárólag játssza az
Opera Mozgó
 Egész Kolozsvár meg fogja nézni ezt a világsikert. A legjobb orvosság a nevetés, az egészséges kacagás, amely elfelejti gondjainkat, bajainkat.

Henderson kijelentette, hogy Anglia továbbra is pártatlan marad a német-osztrák vámegegyezmény ügyében

London, június 12. Henderson a parlamenti bizottság előtt beszámolt a genfi tanácskozásokról. Hangzottatta, hogy a Népszövetség befolyása sohasem volt erősebb, mint az ülésszak idején. Ismertette a német-osztrák vámegegyezmény kérdését. Megállapította, hogy a terv kipattanása nyugtalanságot keltett s most, hogy a jogszerep kérdése Hága elé került, megkönnyebbülés tapasztalható. Az angol

külgyminiszter ezután ismertette az Európa-bizottság koncepcióját Ausztria s más nehéz helyzetben levő európai államok megsegítéséről, amely merőben más megoldást talál célravezetőnek, mint a vánterületek kiterjesztése. Chamberlain kérdésére Henderson bejelentette még, hogy Anglia a jövőben is pártatlan marad a német-osztrák vámegegyezmény ügyében.

— **Ez Amerika!** Londonból jelentik: Az amerikai Long-Beach közelében feltűnően szép fiatal leány holtestét vetette partra a tenger. A rendőrségnek az a meggyőződés alakult ki, hogy gyilkosság vetett véget a leány életének. A newyorki lapok nagy szenzációként kezelik az ügyet. Azt írják, hogy több előkelő embernek érdekében állott a leány elhallgattatása, mert kompromittáló dolgokat tudott rólok s ezeket megírta naplójegyzeteiben. Ugy tudják, hogy egyre súlyosabb gyanúok merülnek fel a fiatal leány halálával kapcsolatban egy közszereplő vezető politikusal szemben. A rendőrség titkolózva vezet a nyomozást.

— **Éhségstrájkba kezdett Pribicevics Szvetozár, a börtönbe dobott kiváló horvát politikus.** Bécsből jelentik: Grázba a jugoszláv határon átszivárgott hírek szerint Pribicevics Szvetozár horvát ellenzéki politikus, akit néhány hónapig megrendült egészsége miatt délszerbiai fűrdőhelyen tartottak internáltságban s most újra visszahozták a börtönbe, negyedik napja éhségstrájkot folytat. Ugy hírlik, hogy a horvát közélet több tekintélyes vezetőembere kihallgatást kért a jugoszláv uralkodótól s az audiencián ismertetni akarják előtte Pribicevics ügyét és veszedelmesen legyengült egészségi állapotát.

— **Chaplin egy marienbadi lányt vesz el feleségül.** Nizzából jelentik: Az Európában tartózkodó Chaplinnel kapcsolatban érdekes hírt közölnek a francia lapok. Ezek szerint a hírek szerint Chaplin, aki jelenleg a Rivierán tartózkodik, megismerkedett egy Martin Mária nevű csodálatos szépségű fiatal nővel, aki egy év óta lakik Nizzában. A világhírű filmsztár és a fiatal lány között meleg barátság fejlődött ki s Chaplin halálosan beleszeretett Martin Máriaiba és mindenütt már mint menyasszonyát mutatja be. Martin Mária egyébként Csehszlovákiából való és szülei Marienbadban laknak. Valódi neve Müller Mici. Chaplin a Rivieráról menyasszonyával együtt Csehszlovákiába utazik és hosszabb ideig Karlsbadban fog tartózkodni.

— **BIKSZAD GYÓGYFÜRDŐ.** Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája nyitva június 1-től. Ivó-kúra, szénasavas fürdők, hidegvíz gyógyintézet, inhalatórium és strandfürdő. Állandó fürdő-orvos, vasut. posta, távirda nyelven. Elsőrendű diétás konyha, napi pensió 160 lejtől. Orth. izr. nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a Fürdőigazgatóság, Baia-Bisad, jud. Sătmar.

— **Hárommilliárd 800 millió frank a francia költségvetés deficitje.** Párizsból jelentik: A francia költségvetésnek 3 milliárd 800 millió frankos deficitje van. Ebből 2 milliárd 500 milliót erődítések létesítésére és más hadicélokra kívánunk fordítani.

MAGYAR SZÍNHÁZ Somlay Arthur és a Vigszínház művészei Hétfő, kedd és szerdán — Haláltánc — Kenyérkereső — Melyik volt? — Töltőtoll —

— **Kéves a munkákész Szovjet-Oroszországban, külföldről 3000 mérnököt, 13.000 munkást alkalmaznak.** Newyorkból jelentik: Johnson, az amerikai orosz kereskedelmi bizottság alelnöke nyilatkozott a sajtó képviselőinek és hangsúlyozta, hogy a szovjetkormány az öt éves terv végrehajtása érdekében ezidén kénytelen külföldi munkásokat alkalmazni, mert saját emberei kevésnek bizonyultak. Ugy hírlik, hogy 13.000 külföldi munkásra lesz szükség. Ezek közül 3000 mérnököt is alkalmaznak. A mérnökök és munkások egy részét Amerikában, másik részét Európában szerződtek le.

— **Fried Lipót temetésén megkonduáltak a haragok.** Rendkívül nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Tövisen e hó 12-én, pénteken Fried Lipót, a Tövisi Takarékpénztár elnökgazgatóját, a tövisi zsidó hitközség hosszú éveken át volt elnökét, a kolozsvári Zsidókórházegyesület igazgatósági tagját. Az elhunyt nagy népszerűségére jellemző, hogy elhalálása-akor és temetésén a haragokat érette spontán meghuzatták és végtisztességén Tövis és környékének népe felekezeti és társadalmi különbség nélkül, угyszólván teljes számban megjelent. Gyászbeszédet többek között dr. Krausz József dícső-szentmártoni és Wézel tordai rabbi tartottak, kik a megboldogult nagyarányú csendes jótékonyágára utalva, kiemelték azt is, hogy Tövis és környéke a legsúlyosabb antiszemitizmusa idejében is mindentől mentes volt, ami köztudomásulag elsősorban Fried Lipót nagy népszerűségének volt tulajdonítható.

— **Rotterdam kikötője áruforgalom tekintetében első helyen áll a kontinensen.** A hajórakományok mennyisége 8.8 millió tonnára rugott, szemben a hamburgi 5.6 és az antwerpeni 4.85 millió tonna rakománnyal.

— **Akiknek a szívük működése rendetlen,** erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet. Szív- és székelybetegségek megállapítják, hogy a Ferenc József víz szívvelszirosodásnál és billentyű hibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Közgyűlési meghívó.** Az Erdélyi Árvagondozó kolozsvári helyi csoportja f. é. június hó 21-én, vasárnap d. e. 11 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlését a neológ elemi iskola nagytermében (Cal. Reg. Fedinand 54), melyre t. tagjait, valamint érdeklődőket ezuton hívja meg az Árvagondozó kolozsvári helyi csoportjának elnöksége. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Ellenőri jelentés. 5. Határozat a felmentvény tárgyában. 6. Az új vezetőség megválasztása. 7. Indítványok.

— **Három asszony, egy férfi című szellemes vigjáték kerül vetítésre az Építőmunkás-Otthon mozgóban vasárnap 3, 5 és 7 órai kezdettel.** Főszerepben a híres Mona Moris, Stolz Hilda és Szőreghy Gyula. Gyönyörű kísérő műsor. — Hétfőn 7-9-ig teljesen új műsor: Ki a tettes, bűnügyi kalandorfilm 8 felv. Főszereplők: Monte Blue, Douglas Gerard és Patsy Miller. Szerdán 7-9-ig Ki a tettes és kísérő műsor kerül színre.

— **Orvosi szakülés.** Csütörtökön este fél 9 órakor tartotta a Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület 15-ik szakülését, a melyen előnek dr. Weinberger Zsigmond egy nagyon ritkán előforduló színtmegbetegedésről, az úgynevezett Köhler-féle betegségről vonatkozóan tartott rövid ismertetést. Majd igen szépen sikerült röntgenképek bemutatásával szemléltette a betegség lényegét. Végül 5 általa észlelt saját esete röntgenképeit is bemutatta vetítőgépen. A hozzászólások során dr. Herskovits röntgenológus a betegség kóroka (aetiologia)-ra vonatkozó megfigyelésekkel egészítette ki az előadást. Ezután dr. Goldberger Ede börgyógyász, az egyesület elnöke tartotta meg a Prof. dr. Veres Ferencel együttesen végzett vizsgálatok eredményei alapján „A trypaflavin hatása a kankó és a bakteriura gyógyításában“ címmel előadását. Ugy tapasztalták, hogy a trypaflavinnal meglepően gyors gyógyulást lehet elérni az esetek túlnyomó többségében. Ezen kezelési mód felfedezésének közegészségi szempontból óriási nagy jelentősége van. A kérdéshez dr. Löbl börgyógyászati szempontból, dr. Wertheimer népgyógyászati, dr. Ligetiné szemészeti szempontból, végül dr. Leitner gyermekgyógyászati szempontból szölkta hozzá.

NAPROL-NAPRA

— **A délafrikai nati Durbanból jelentik, hogy két közeli helységben Mudenben és Veenenben egy elhalt törzsfőnök hagyatéka miatt véres összeütközések támadtak a benszülöttek között.** A karhatalom a beavatkozásra gyenge volt s így az öldöklést nem tudták megakadályozni. Az első jelentések szerint a viszálnak 40 halottja és több mint 200 sebesültje van. Három európai is megsebesült. A hatóságok intézkedtek aziránt, hogy megfelelő erősítések indíttassanak utba a zavargási területre.

— **Az angol légi forgalmi társaság 42 személyes óriásrepülőgépe** tegnap megtette első próbaujtját. A gép négy motoros és hajtóereje összesen 2200 lóerő. Két hétiig egyelőre teherszállításra fogják használni s azután beállítják a London—Párizs és az Anglia—India közötti légi utvonalakra. A gépen villamoskonyha, külön ebédlő és bár is van.

— **Az állami színházak intendánsa eltiltotta a bécsi opera tagjainak a hangosfilmen való szereplést.** A színészek szervezetei tiltakoznak az intendáns rendelkezése ellen.

— **Willingdon lord az új indiai alkirály megigértte részvételét az indiai angol és az indiai válogatott crikettjátékosok küzdelmében.** Ez első eset arra, hogy az angol király személyét képviselő államférfi sportversenyen személyesen is részt vegyen A lord ifjúkorában kitűnő crikettjátékos volt.

— **A losangelesi olimpiász küzdelmeiről készülő filmek monopóliumát Amerika magának tartja fenn.** A versenyeket hangosfilmre fogják felvenni. Az amerikai filmipar máris készülteket tesz. Az a terv merült fel, hogy Hollywoodból filmsztárokat szerződtenek s a sportcsillagokkal együtt ezeket is felveszik az olimpiász filmjére.

